

ע"פ 2842/14 - ראמי גנאיים נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 2842/14

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

המבקש:

ראמי גנאיים

נ ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה לעיכוב ביצוע המאסר בפועל

בשם המבקש:

עו"ד תומר שורץ

בשם המשיבה:

עו"ד סיון רוסו

החלטה

מונחת לפניי בקשה לעיכוב המשך ביצוע עונש מאסר בפועל של שלוש שנים, שהושת על המבקש על ידי בית המשפט המחוזי חיפה בת"פ 6144-07 (כב' השופטת ב' בר-זיו).

1. המבקש, יליד 1981, הורשע בביצוע עבירה של הריגה בצוותא לפי סעיף 298 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בצוותא לפי סעיף 332 בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין וכן בעבירות תעבורה נוספות; בהטרדת עד לפי סעיף 249 לחוק העונשין; ובהדחה בחקירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין. לפי עובדות כתב האישום בו הורשע, בשלהי שנת 2005 ערך יחד עם אדם נוסף מרוץ מכוניות. הרכב השני

עמוד 1

התהפך ונוסע שישב בו (להלן: המנוח) עף לכביש. בהמשך נדרס על-ידי רכב שלישי שנסע מאחורי שתי המכוניות המתחרות. פגיעות אלה הובילו למותו של המנוח.

בית המשפט המחוזי גזר את דינו של המבקש והשית עליו שלוש שנות מאסר בפועל, 24 חודשי מאסר על תנאי ופסילה מנהיגה למשך 20 שנה מיום השחרור מן המאסר. המבקש הגיש הודעת ערעור על הכרעת הדין ועל גזר הדין, אך לא ביקש לעכב את ביצוע עונש המאסר והחל לרצותו. לאחר התחלת הריצוי הוחלט לקיים דיון נוסף בהרכב מורחב בהלכה אשר נקבעה בע"פ 9647/10 פלוני נ' מדינת ישראל (3.1.2013) (להלן: עניין פלוני). הלכה זו עוסקת בשאלת הקשר הסיבתי המשפטי שבין מעשיו של משתתף במרוץ מכוניות ובין מותו של אחד מן המשתתפים במרוץ. כחצי שנה לאחר ההחלטה בדבר קיום הדיון הנוסף, ובעקבותיה, הוגשה הבקשה הנוכחית. יצא שהבקשה הוגשה כשנה לאחר מתן גזר הדין וכעשרה חודשים לאחר שהמבקש החל לרצות את עונש המאסר בפועל.

2. טענתו המרכזית של הסנגור עניינה הדיון הנוסף התלוי ועומד להכרעתו של בית משפט זה. בהלכת פלוני נקבע הכלל, לפיו קיים קשר סיבתי משפטי בין התנהגותו של משתתף במרוץ מכוניות למותו של משתתף אחר. בית המשפט המחוזי התבסס על הלכת פלוני ביחסו למבקש את מותו של המנוח. התוצאה היא, לשיטת הסנגור, שביטול הלכת פלוני אמור להוביל לזיכוי של המבקש מעבירת ההריגה במקרה הנוכחי. זיכוי כזה אמור, בתורו, להתבטא בהפחתה בעונשו. בחשבון הכולל, הדברים עלולים להגיע לכך ששני שלישים מתקופת המאסר החדשה שתיקצב לו יחלפו קודם למתן ההכרעה בערעורו.

מנגד, באת-כוח המשיבה מצביעה על כך שמדובר בקטיעת מאסר, ולא בעיכוב תחילת ביצועו. זו תעשה רק מטעמים מיוחדים שאינם קיימים במקרה הנוכחי. הסיבה לכך, לשיטתה, היא שאף זיכוי המבקש מהריגה לא יביא בהכרח להפחתה ניכרת מעונשו, בשים לב ליתר העבירות בהן הורשע ולעונש הקל שהוטל עליו. כן נטען כי אין להתחשב באפשרות ששחרורו המוקדם יפגע, שכן שחרור מוקדם אינו זכות הקנויה לאסיר.

3. הבקשה מצביעה על כך שהמקרה אינו טיפוסי. כבר התקיימו הדיונים בעל-פה בדיון הנוסף בעניין פלוני ובערעור המבקש. לאמור, שני העניינים עומדים לקראת הכרעה. מטיעוני המבקש עולה כי הסנגור מודע לכך שנקלע לקושי מסוים. שהרי, היה וההכרעה בתיק זה תינתן לפני מתן פסק הדין בדיון הנוסף בעניין פלוני, ההלכה המחייבת היא זו המכירה בקשר סיבתי משפטי בין השתתפות במרוץ מכוניות לבין מותו של משתתף ברכב אחר. לעומת זאת, כשם שיתכן שהדיון הנוסף יאשר תוצאה זו, יתכן שייקבע שאין קשר סיבתי כזה. זוהי השאלה שנקבעה לדיון הנוסף. מכאן אתה למד כי למבקש יש אינטרס בהמתנה לתוצאת הדיון הנוסף, אשר מטבע הדברים ההכרעה בה דורשת זמן. עוד מודע הסנגור לכך - בהתחשב במלוא התמונה - שההכרעה תינתן לכל המאוחר בחודש אפריל. חששו של הסנגור הוא שלנוכח זאת, ההכרעה בעניין מרשו עלולה להינתן, למשל, לקראת סוף שנת 2015. אם כך יתגלגל העניין, סבור הסנגור כי לא יהיה זה נכון שמרשו ימשיך לרצות תקופת מאסר נוספת של כשנה, מבלי שעניינו הוכרע.

זהו מוקד העניין. הכרעת הערעור עשויה להיות מושפעת מההכרעה בדיון הנוסף. מסיבות דיוניות מובנות, הצדדים לא נכנסו לעובי הקורה לגבי סיכויי הערעור, שכן טענותיהם כבר נשמעו בערעור גופו. בבקשה דנן הושם הדגש לגבי אפשרויות שונות, כגון האפשרות שהלכת פלוני תיוותר על כנה, והאפשרות שבית המשפט יתערב בקביעה. בנושאים אלה, שני הצדדים - צד צד לפי שיטתו - העלו דברים של טעם. את העניין בבקשה זו יש לבחון במשקפי המבחנים שנקבעו בהלכת שוורץ בנושא עיכוב ביצוע עונש מאסר (ראו ע"פ 111/99 שוורץ נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 241,

277-282 (2000), ומתוך התחשבות בכך שמדובר בהפסקת עונש המאסר ולא בעיכוב ביצועו, אשר תתאפשר רק בנסיבות מיוחדות (ראו ע"פ 5581/14 יוסי דוידוב נ' מדינת ישראל (3.9.2014); ע"פ 2818/10 נג'אר נ' מדינת ישראל (7.10.2010); ע"פ 746/14 ימר נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (8.6.2014)). בראייה כוללת של הדברים, דעתי היא זו:

אין מקום להעתר לבקשה. ברם, ישנה חשיבות רבה בבקשה, ויפה עשה הסנגור בהגישה. הבקשה מחדדת את הצורך בהכרעה מהירה בערעור, בהתאם להכרעה בדיון הנוסף. היה וההכרעה בעניין פלוני לא תינתן עד למועד המצופה, כי אז אין בהחלטה זו כדי למנוע מהמבקש להגיש בקשה נוספת. מהצד האחר, היה וההכרעה בעניין פלוני תהיה בהתאם לצפי הזמנים של הסנגוריה, נכון יהיה לעשות מאמץ להכריע בעניינו של המבקש לכאן או לכאן בהקדם, תוך התחשבות בהשתלשלות ההליכים בתיק זה כפי שהוצגה לעיל.

4. הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשע"ה (10.12.2014).

שׁוֹפֵט